

آئین نامه طرح های تحقیقاتی برون دانشگاهی

مقدمه:

در راستای توجه به سیاست های ابلاغی و اجرائی کشور و ضرورت توسعه فرهنگ تحقیقات دانشگاهی و برقراری تعاملات علمی با صنایع و جامعه و به منظور ایجاد تسهیلات لازم جهت انجام پژوهش های کاربردی این آئین نامه تدوین و تنظیم گردیده است.

بخش اول

ماده ۱- تعاریف

۱-۱. طرح پژوهشی و فناوری برون دانشگاهی: طرحی پژوهشی و یا فناوری است که به تقاضای سفارش دهنده بیرون از دانشگاه از طریق عقد قرارداد با دانشگاه، توسط مجری (ان) طرح و یا همکار (ان) ایشان با مشخص بودن مالکیت فکری طرح انجام می شود.

۱-۲. گزارش نهایی طرح: گزارشی علمی است که شامل مطالب پژوهشی یا فنی باشد و مجری (ان) طرح در پایان مراحل اجرایی طرح (گزارش نهایی طرح) در چارچوب ضوابط تعیین شده در شرح خدمات قرارداد طرح (با تأکید بر دستاوردها) ارائه می نماید و بر اساس آن امتیاز طرح تخصیص می یابد.

۱-۳. کارفرما: دستگاه های اجرایی، افراد حقیقی، شرکتها و سازمان های دولتی و خصوصی متقاضی طرح پژوهشی و فناوری، مشاوره و نظارت که طرح به سفارش و درخواست آن ها انجام می گیرد و تمام و یا بخشی از اعتبار طرح را تأمین و از نتایج طرح استفاده می کنند.

۱-۴. مجری اصلی: معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه تربت حیدریه که جهت انجام خدمات موضوع این آئین نامه، طرف قرارداد کارفرما خواهد بود.

۱-۵. مجری مسئول: عضو هیات علمی دانشگاه تربت حیدریه که جهت انجام طرح پژوهشی و فناوری، مشاوره و نظارت، طرف قرارداد داخلی با معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۱: در خصوص طرح هایی که به صورت مشترک به دو یا چند مجری واگذار می گردد، کلیه مکاتبات دانشگاه و پرداخت وجوه قرارداد با توافق مجریان فقط به یکی از ایشان (مجری اصلی طرح) انجام می شود.

۱-۶. همکار طرح: فناور یا پژوهشگری است که عضو هیئت علمی است و در اجرای طرح، با مجری (ان) همکاری می کند و با توجه به میزان (درصد) همکاری (که توسط مجری اصلی طرح تعیین می گردد) در اجرای طرح، از امتیازات آیین نامه بهره مند می شود.

۱-۷. مالکیت فکری طرح: حقوق مادی و معنوی مترتب بر طرح، مطابق با قوانین کشوری، آیین نامه ها و دستورالعمل های وزارت متبوع و دانشگاه و بر اساس مفاد قرارداد تعیین تکلیف می شود.

۸-۱. **حق التحقیق:** وجهی است که در قبال انجام طرح بر اساس قرارداد از محل اعتبارات طرح به مجری (ان) و همکار (ان) طرح تعلق می‌گیرد.

۹-۱. **تجهیزات سرمایه‌ای:** تجهیزاتی که از محل اعتبارات طرح خریداری می‌شود و جزء اموال دانشگاه محسوب می‌شود. نصب برچسب اموال دانشگاه بر روی این تجهیزات (با لحاظ کردن مفاد قرارداد) الزامی است.

۱۰-۱. **آزمایش و کار میدانی:** انجام آزمایش، مواد مصرفی، منابع اطلاعاتی، نظرسنجی‌ها، مسافرت‌ها، نقشه‌برداری‌ها خدمات فنی مشاوره‌ای و موارد مشابه را شامل می‌شود.

۱۱-۱. **سایر هزینه‌ها:** هزینه‌هایی که خارج از موارد تعریف‌شده در قرارداد و در ارتباط با طرح هزینه می‌گردد (مانند تهیه و تدوین گزارش‌ها، هزینه خدمات، تشریفات و مشابه آن)

۱۲-۱. **کل اعتبار طرح:** میزان کل اعتبار قرارداد هست. این اعتبار شامل اعتبار تجهیزات سرمایه‌ای، اعتبار حق التحقیق، اعتبار تشویقی دانشجویان، اعتبار هزینه آزمایش و کار میدانی، اعتبار بالاسری طرح، اعتبار هزینه‌های پیش‌بینی نشده و سایر هزینه‌های مرتبط می‌گردد.

تبصره ۲: طرح‌های پژوهشی و فناوری که حسب نیاز برای انجام مأموریت‌های ستادهای وزارتخانه‌ها و به سفارش وزیر یا معاونت‌های مربوط در دانشگاه انجام می‌شود و حداقل ۵۰ درصد از اعتبار آن از خارج از دانشگاه تأمین می‌شود نیز به عنوان طرح پژوهشی و فناوری برون دانشگاهی تلقی می‌شوند.

تبصره ۳: در خصوص قراردادهایی که بنا به ضرورت، مستقیماً فی‌مابین سفارش‌دهنده و عضو هیئت علمی منعقد می‌گردد، با لحاظ تمامی شروط زیر، می‌تواند امتیاز طرح‌های برون دانشگاهی تخصیص داده شود:

- ✓ از وابستگی دانشگاه تربت‌حیدریه توسط عضو هیئت علمی در قرارداد استفاده گردد.

- ✓ اخذ تأییدیه شورای ارتباط با صنعت و جامعه دانشگاه در زمان نهایی شدن قرارداد صورت گیرد.
- ✓ پرداخت بالاسری طرح مشابه طرح‌های برون دانشگاهی (با توجه به استفاده از نشان، امکانات مادی و معنوی و سایر موارد دانشگاه در اجرای طرح) مطابق با دستورالعمل مربوط به بالاسری عمل می‌گردد.

تبصره ۴: در خصوص طرح‌های پژوهشی و که دانشگاه مستقیماً طرف قرارداد است و دانشگاه طرح را به عضو هیئت علمی (که بدون تأثیر مستقیم در عقد قرارداد اصلی) محول می‌کند، صرفاً می‌تواند از یکی از امتیازات طرح و یا مقاله مستخرج از طرح استفاده نماید.

ماده ۲: قراردادهای مشمول این آیین نامه

۱-۲. **خدمات مشاوره‌ای یا نظارتی پروژه‌های برون دانشگاهی:** این نوع پروژه‌ها بنا به درخواست کارفرما جهت ارزیابی و نظارت بر اجرای قراردادهای کارفرما و یا مشاوره در حوزه‌های مورد نیاز کارفرما تعریف می‌گردند.

۲-۲. **خدمات آزمایشگاهی، کارگاهی و رایانه‌ای:** خدمات تخصصی است که در آزمایشگاه مرکزی یا آزمایشگاه تخصصی گروه‌های آموزشی/پژوهشی و با پرداخت هزینه انجام کار بر اساس تعرفه/توافقی صورت می‌گیرد. لازم است قبل از خرید تجهیزات آزمایشگاهی با ریاست دانشکده مربوطه و یا در خصوص خدمات رایانه - ای با مدیر فناوری اطلاعات دانشگاه هماهنگی صورت پذیرد.

۲-۳. خدمات پژوهشی: این پروژه‌ها به سفارش کارفرما و به منظور ارائه راهکارهای مبتنی بر پژوهش جهت کمک به بهبود فرآیندها و یا رفع مشکلات موجود در حوزه ی فعالیت و اهداف کارفرما انجام می شوند.

۲-۴. طرح‌های تحقیقاتی در قالب پایان نامه های تحصیلات تکمیلی: این طرح ها بمنظور حمایت از انجام پایان نامه های تحصیلات تکمیلی در راستای رفع نیازهای تحقیقاتی، فناوری و خدمات تخصصی کارفرما اجرا می گردند.

ماده ۳: مراحل اجرایی

- ✓ نسخه اولیه قرارداد (توافق شده با عضو هیات علمی دانشگاه) که به امضای کارفرما رسیده باشد، به دفتر ارتباط با صنعت ارسال می گردد.
- تبصره ۵: قرارداد خارجی طبق الگوی کارفرما و توسط کارفرما تنظیم و پس انجام اصلاحات مد نظر مجری اصلی و تأیید طرفین به امضاء طرفین می رسد.
- تبصره ۶: در صورت نبودن الگوی خاصی توسط کارفرما، طبق الگوی پیشنهادی مجری اصلی (پیوست شماره ۱) توسط کارفرما تنظیم و پس از تأیید مجری اصلی به امضای طرفین می رسد.
- ✓ قرارداد نهایی شده توسط معاون آموزشی و پژوهشی دانشگاه امضا و جهت کارفرما ارسال می گردد. یک نسخه از قرارداد امضا شده نیز به دفتر ارتباط با صنعت ارسال می شود.
- ✓ ابلاغیه طرح برون دانشگاهی (قرارداد داخلی) امضا شده توسط معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه برای مجری مسئول و دانشکده مربوطه ارسال می گردد.
- ✓ پس از اجرای طرح مطابق با پروپوزال قرارداد توسط مجری مسئول، تأییدیه کتبی از سفارش دهنده برای خاتمه طرح، یا تسویه حساب طرح و یا توقف طرح با تعیین میزان پیشرفت با تأیید کارفرما اخذ می گردد.
- ✓ درخواست مجری طرح برای ارزیابی طرح از طریق سامانه پویا به همراه نسخه الکترونیکی گزارش نهایی طرح به دفتر ارتباط با صنعت ارسال می شود.
- ✓ گزارش طرح برای ارزیابی علمی در شورای ارتباط با صنعت و جامعه دانشگاه مطرح می شود.
- ✓ کاربرگ های الکترونیکی بررسی و کارنامه طرح با امضای معاون آموزشی و پژوهشی دانشگاه از طریق سامانه طرح های پژوهشی برون دانشگاهی صادر می شود.
- تبصره ۷: شورای ارتباط با صنعت و جامعه دانشگاه می تواند در صورت صلاحدید مستقیماً مراحل اجرایی ارزیابی علمی طرح را انجام دهد.
- تبصره ۸: امتیاز درج شده در کارنامه طرح های پژوهشی و فناوری برون دانشگاهی، امتیاز طرح می باشد. این امتیاز همراه با نوع طرح، براساس ماده ۶ این آیین نامه و با در نظر گرفتن سقف امتیازات طبق دستورالعمل های مختلف ارتقاء، ترفیع، پژوه محاسبه خواهد شد.

تبصره ۹: در صورتیکه قرارداد مربوطه توسط کارفرما برای سازمان تامین اجتماعی ارسال شده باشد، مجری مسئول، پیگیری لازم تا دریافت مفاسد حساب تامین اجتماعی را انجام دهد.

تبصره ۱۰: امضاء قراردادها توسط مجری مسئول، به منزله پذیرش تعهد اجرای کلیه مفاد قراردادهای مذکور و همچنین تعهد توان اجرای طرح توسط وی می‌باشد.

تبصره ۱۱: مجری مسئول، موظف است یک نسخه از کلیه مکاتبات مستقیم خود با کارفرما را جهت بایگانی تا زمان اختتام طرح به دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه ارسال نماید.

تبصره ۱۲: مجری مسئول طرح، مسئولیت انجام قرارداد را به عهده دارد. لذا هر ضمانت نامه ای که توسط مجری اصلی برای کارفرما صادر میشود، مجری مسئول متعاقباً ضامن آن می‌باشد. در این خصوص معاونت اداری و مالی دانشگاه مسئول اخذ ضمانتهای مالی مورد نیاز از مجری مسئول قرارداد می‌باشد.

تبصره ۱۳: پرداخت مبالغ قرارداد به حساب مجری مسئول و همکاران طرح، توسط معاونت اداری و مالی دانشگاه و پس از مراحل ذیل انجام خواهد شد:

- ارائه سند مالی مربوط به واریز مبلغ توسط کارفرما به حساب درآمد اختصاصی دانشگاه،
- نامه تائید اجرای طرح (تائید گزارش مربوطه) تا مرحله واریز مبلغ مطابق زمان‌بندی قرارداد توسط کارفرما،
- دریافت مصوبه شورای ارتباط با صنعت و سپس نامه معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه به معاونت اداری و مالی دانشگاه به همراه تصویر فیش واریزی،
- واریز مبلغ توسط معاونت اداری و مالی دانشگاه و مطابق نامه معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه، پس از کسر کسورات قانونی و سهم بالاسری دانشگاه به حساب مجری مسئول (حق التحقیق همکاران طرح، توسط امور مالی دانشگاه و بصورت مجزا به حساب هر کدام از همکاران طرح واریز میگردد).

ماده ۴: مقررات مالی

اخذ بالاسری از طرح‌های برون دانشگاهی بر حسب مبلغ قرارداد و مطابق زیر است:

۴-۱. طرح‌های با مبلغ کل تا نصف مبلغ سقف معاملات کوچک مصوب هیأت دولت در زمان انعقاد قرارداد از بالاسری ثابت ۱۵٪ از کل اعتبار طرح برخوردار می‌شوند.

۴-۲. طرح‌های با مبلغ کل از نصف مبلغ سقف معاملات کوچک مصوب هیأت دولت در زمان انعقاد قرارداد تا سه برابر مبلغ سقف معاملات کوچک مصوب هیأت دولت در زمان انعقاد قرارداد، از بالاسری ثابت ۱۲٪ از کل اعتبار طرح برخوردار می‌شوند.

۴-۳. بالاسری طرح‌های با مبلغ کل بیشتر از سه برابر مبلغ سقف معاملات کوچک مصوب هیأت دولت در زمان انعقاد، با توجه به نوع طرح در شورای ارتباط با صنعت و هیأت رئیسه دانشگاه تعیین خواهد شد. در این حالت، بالاسری نمیتواند کمتر از ۲۰ درصد مبلغ حق الزحمه قرارداد باشد.

۴-۴. طرح‌هایی که مجری اول آن‌ها غیر از اعضای هیئت‌علمی دانشگاه باشد مشمول بالاسری ۱۵٪ از کل اعتبار طرح بدون هرگونه تخفیف خواهند بود.

تبصره ۱۴: در جهت تشویق پژوهشگران و افزایش مشارکت آنان در انجام طرح‌های پژوهشی برون دانشگاهی، موارد ذیل جهت کاهش میزان بالاسری منظور و مورداجرا گذاشته خواهد شد:

✓ طرح‌های که به‌صورت گروهی انجام شود درصد کسر بالاسری به ازای هر همکار عضو هیئت‌علمی با دانشجوی دانشگاه در ضریب کاهش ۰,۹ ضرب خواهد شد (حداکثر تا ۳ همکار). ارائه فرم و صورت‌جلسه همکاری با تعیین حق‌الزحمه هر یک از اعضا که به امضای تمامی مجریان طرح و معاونت آموزش و پژوهش دانشگاه رسیده باشد برای اعمال این بند جهت عقد قرارداد داخلی الزامی است.

تبصره ۱۵: برای طرح‌های صرفاً خدماتی، مشاوره‌ای و نظارتی بالاسری دانشگاه ۱۵٪ ثابت بوده و مشمول تشویق‌های مندرج در این آئین‌نامه نخواهد بود.

تبصره ۱۶: از بالاسری‌های اخذشده ۷۰٪ با درخواست رئیس دانشکده و با نظر معاونت آموزشی و پژوهشی صرفاً برای تأمین و خرید تجهیزات اموالی هزینه خواهد شد.

تبصره ۱۷: بالاسری از پایان نامه‌های دانشجویی که مورد حمایت مالی دستگاه‌های خارج دانشگاه قرار می‌گیرند تا سقف ۱۵۰ میلیون ریال اخذ نمی‌شود و بیشتر از آن براساس بندهای ۴-۲ تا ۴-۴ محاسبه می‌شود.

تبصره ۱۸: معاونت محترم اداری و مالی دانشگاه می‌بایست هرگونه واریزی به حساب درآمدهای اختصاصی دانشگاه را در خصوص قراردادهای پژوهشی حوزه پژوهشی با دستگاه‌های خارج دانشگاهی، به حوزه پژوهشی دانشگاه منعکس نماید.

ماده ۵- نحوه استفاده از امکانات دانشگاه

هزینه استفاده از امکانات دانشگاه براساس تعرفه‌های موجود در گروه یا واحد سرویس‌دهنده محاسبه و از بودجه طرح متناسب با تعرفه‌های همان سال اخذ می‌شود. در مواردی که تعرفه‌ای برای خدمات وجود نداشته باشد برآورد موردنیاز بر اساس نظر شورای پژوهشی انجام خواهد شد. این امکانات دانشگاه شامل موارد زیر می‌باشد:

الف) تجهیزات و دستگاه‌ها.

ب) مواد آزمایشگاهی.

ج) فضای تخصصی محیط‌های کارگاهی، آزمایشگاهی، گلخانه‌ای و غیره.

د) خدمات اداری و کارکنانی نیروی کارشناسی و..... شاغل در دانشگاه.

ماده ۶: محاسبه امتیاز گزارش و آورده طرح

امتیاز طرح پژوهشی برون دانشگاهی پس از ارائه گزارش طرح و اعلام اختتام طرح توسط کارفرما و سپس شورای ارتباط با صنعت، بر اساس رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$S=Q*(M+R)$$

که در آن S امتیاز نهایی طرح، M امتیاز اعتبار طرح، Q امتیاز کیفیت طرح و R امتیاز گستره طرح می باشد. امتیاز اعتبار طرح پژوهشی که آورده مالی برای دانشگاه و بالاسری داشته اند (طرح های بدون بالاسری امتیاز این بخش را نمی گیرند)، عددی بین صفر و چهار است ($0 \leq M \leq 4$) که به صورت زیر محاسبه می شود:

$$M=T/C$$

که در آن T اعتبار طرح برحسب میلیون ریال و C عدد ثابت ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال است (این عدد ثابت بر اساس آیین نامه ارتقا تعیین می شود). امتیاز کیفیت طرح حداکثر یک است ($Q \leq 1$) که توسط شورای ارتباط با صنعت (نظر داوران طرح) تعیین می شود. امتیاز گستره طرح پژوهشی ($R \leq 6$) به صورت زیر محاسبه می شود:

گستره فعالیت کارفرما	امتیاز
دستگاه استانی	۱
منطقه ای	۲
ملی	۴
بین المللی	۶

تبصره ۱۹: براساس آیین نامه ارتقا، سقف امتیاز طرح های برون دانشگاهی با گستره استانی ۵، منطقه ای ۷، ملی ۱۰ و بین المللی ۱۵ می باشد.

در صورت مشخص نبودن سهم مجری و همکاران امتیاز طرح بر اساس آیین نامه ارتقا تقسیم می شود. در صورت تعیین درصد همکاری افراد توسط مجری مسئول، نحوه تقسیم به صورت زیر خواهد بود:

امتیاز هر عضو = (امتیاز نهایی طرح) * (ضریب همکاری) * (۱۰۰ / درصد مشارکت عضو هیئت علمی)

تعداد مجریان و همکاران طرح	۱	۲	۳	۴	۵	۶ و بالاتر
ضریب همکاری	۱	۱,۵	۱,۸	۱,۹	۲	۲,۵

تبصره: امتیاز اکتساب شده برای هر فرد نباید از امتیاز نهایی طرح بیشتر باشد

تبصره ۲۰: امتیازدهی به طرح های اینترنتی (طرح های کوتاه مدت تقاضامحور دانشجویی) صرفاً با داشتن تأییدی سفارش دهنده، حداکثر ۲ امتیاز می باشد.

تبصره ۲۱: امتیاز پایه طرح های علوم انسانی (دسته بندی مطابق مصوبه هیئت ممیزه دانشگاه) با اعتبار بیشتر از ۱۵۰ میلیون ریال با ضریب ۱/۳ (یک و سه دهم) محاسبه می شوند.

تبصره ۲۲: در صورتیکه اجرای قرارداد طرح برون دانشگاهی منجر به اعتبار مالیاتی مندرج در قانون جهش تولید دانش بنیان برای شرکت سفارش دهنده گردد، امتیاز پایه طرح با ضریب افزایشی ۱/۲ (یک و دودهم) محاسبه می شود.

این دستورالعمل در ۶ ماده و ۲۱ تبصره در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۵ شورای ارتباط با صنعت و در جلسه مورخ هیئت رئیسه دانشگاه به شماره صورت جلسه به تصویب رسید.